

a hibás adattartalmú banki igazolások kiadásából fakadó kockázatokról, valamint a hitelintézetek által kibocsátott banki igazolások adattartalmának jogszabályi megfeleléséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvényben (a továbbiakban: Psztv.) biztosított felügyeleti jogkörében eljárva reprezentatív felmérést végzett a pénzügyi szolgáltatók által a banki ügyfelek pénzügyi adatairól harmadik fél részére adott igazolások (a továbbiakban: banki igazolások) tartalmáról, kiállításának gyakorlatáról. A felmérés elkészítését a banki igazolások adattartalmának, pontosságának és megbízhatóságának megismerése és az igazolások kiállításából fakadó kockázatok feltárása indokolta.

A Felügyelet a felmérést összesen tíz (szűrőpróbaszerűen kiválasztott) hitelintézetnél végezte el. A felmérés keretében tett megállapítások az alábbiak:

- A bankok által kibocsátható igazolások alapvetően két csoportra oszthatók: *a hatósági, jogszabályi felhatalmazáson alapuló megkeresésekre*, illetve *az ügyfelek, vagy egyéb személyek megkeresésére*. A Felügyelet álláspontja szerint a hatósági megkeresések esetében legtöbbször maga a jogszabály is konkrétan rögzíti az adatok körét és a felhasználó jogosultságát, így az esetlegesen pontatlan, vagy hiányos adattartalmú banki igazolás kiadása ritkábban fordul elő, ezért kisebb kockázatot hordoz. Az ügyfélmegkeresések esetén azonban a Felügyelet aggályosnak ítélte a vizsgált bankok által kibocsátott banki igazolások megfelelését, mivel azok sok esetben pontatlanul, nem teljeskörűen, vagy nem a valóságnak megfelelő adattartalommal kerülnek kiadásra.
- A bankok nagy mennyiségben kapnak ügyfelektől, könyvvizsgálóktól, egyéb jogi, vagy hatósági személytől kérdőíveket, amelyeket azonban tömegszerűen és rutinszerűen, alapvetően a számviteli helyességre figyelemmel kezelnek, nem minden esetben koncentrálnak az egyéb számlainformációkra, egyedi jellemzőkre. A kérdések megválaszolása során ezért előfordulhat olyan téves/hibás adattartalom rögzítése is, amely a bank válaszát esetlegesen nem teljes körűvé, pontatlanná, vagy kifejezetten hiányossá teszi.

A részleges, vagy hibás adattartalommal kiadott banki igazolások a Felügyelet álláspontja szerint súlyos kockázatokat eredményezhetnek, ugyanis a részlegesen, vagy hibásan kiadott igazolás birtokába kerülő kérelmező adott esetben maga is hibás gazdasági cselekményt rögzíthet, vagy hajthat végre.

Tekintettel arra, hogy a szóban forgó banki igazolások sok esetben máshonnan be nem szerezhető adattartalommal bírnak, következésképpen más forrás útján nem ellenőrizhető információkat hordoznak, ezért az igazolások kiállítása fokozott felelősséget ró a hitelintézetekre.

A fentiekre figyelemmel a Felügyelet kiemelten indokoltnak tartja, hogy a hitelintézetek:

- a prudens működésre vonatkozó jogszabályi előírásnak (1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 13/C. § (1) bekezdés d) pontjának) való teljes körű megfelelés érdekében alkalmazzanak a jogszabályoknak megfelelő adminisztratív, ellenőrzési és számviteli eljárásokat,
- ennek keretében törekedjenek arra, hogy az egyoldalú nyilatkozatnak minősülő *banki igazolásokat* mindenkor pontosan (a valós adatoknak megfelelően), hiánytalanul (a kérelmező által feltett összes kérdést megválaszolva), és teljes körűen (a feltett kérdések kapcsán felmerülő minden releváns információt, adatot megjelölve) adják ki.

Az igazolásokat úgy szükséges kiadni, hogy azok birtokában a kérelmező eleget tehessen a jogszabályokban számára előírt rendelkezéseknek, különösen a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: Számv.tv.) rögzített alapelveknek, úgymint:

- „*valódiság*” elve (Számv.tv. 15.§ (3) bekezdés), amely szerint a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatónak kell lenniük, és értékelésük meg kell, hogy feleljen Számv.tv.-ben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak,
- „*a tartalom elsődlegessége a formával szemben*” elve (Számv.tv. 16.§ (3) bekezdés), mely szerint a beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvézés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően – e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan – kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni,
- „*lényegesség*” elve (Számv.tv. 16.§ (4) bekezdés), amely szerint lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az ésszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit.

Figyelemmel erre a Felügyelet indokoltnak tartja, hogy e tárgykörben – folyamatba épített vezetői kontroll mellett – a pénzügyi intézmények belső ellenőrzése rendszeresen vizsgálatot végezzen.

A jelen Vezetői Körlevélben foglaltaknak a Psztv. 4. §-ában megjelölt törvények hatálya alá tartozó szervezetekre nézve kötelező ereje nincs, annak rendeltetése a prudens működés elősegítése, ugyanakkor azok megvalósulását a Felügyelet az ellenőrzés során értékelni fogja.

A Felügyelet a Vezetői körlevelet honlapján a „Szabályozó eszközök/ Vezetői körlevelek” címszó alatt közzéteszi.

Budapest, 2009. július 3.

Tisztelettel:

Varga Csaba
főigazgató